

Forfatter: Hertz, Henrik

Titel: En lille Fortælling

Citation: Hertz, Henrik: "En lille Fortælling", i Hertz, Henrik: *Digte fra forskellige Perioder*, udg. af Anden Deel. , 1851-1862, s. 166. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hertz10_lev-shoot-workid68989/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Digte fra forskellige Perioder

En lille Fortælling.

Fremført første Gang paa det kgl. Theater af Hr. Rosenkilde
den 27de Mai 1832.

Den Kunst, at døe, naar Død og Doctor kalde,
Man skulde troe, var neppe noget svært;
Den øves ud med Færdighed af Alle,
Og er en Kunst, der aldrig bliver lært.
Det er et Spring, et Slags Saltomontale,
Der springes bedst, naar bore Kræfter dale;
Et Spring, som mangen Krøbling sprang
Saa sikkert som den salige Paran.*
Thi alle Dødelige have
Til denne store Kunst en medfødt Gave.

Men den, jeg synes, nok jaa lette Kunst,
At stille selvsopfordret sig ved Livet,
Den kræver et Talent, der ei blev Alle givet;
Og Mængdens Haand forsøgte det omsonst.

* Paran, en i sin Tid berømt Linedaubser.

— Saavidt min Indgang, og jeg iler til
 Den stakkels Bondefars, om hvem jeg vil
 Fortælle Dem en Anekdote. Han hed
 Niels Andersen, fra Byen, saavidt jeg veed.
 Han var af kort Begreb, et fælle Skrog;
 Men da han ofte tav og lød saa smøret
 Og gjerne svarede' tvær, saa troede man dog,
 Han havde det igrunder tukt bag Dret.
 Forresten var han sær og egen
 Og let forfækt, naar Noget var i veien.
 — Han havde længe gaaet omkring i Laaget
 Og stenshyllig grublet over Noget.
 En Dag omfærd, da han sad og drak
 Med Byens Folk i Kroen, tog han Ordet,
 I det han rejste sig fra Bordet,
 Og sagde Hver især saa mange Tak
 For deres Kammeratskab: „Seg vil drikke
 En Vægl med Jer, for siden kan jeg ikke.
 Taster stilles jeg fra Jer.“ — „Hvorhen?“
 Man spurgte ham. Han svarede dem igjen:
 „Seg vil ta'e Bøet af mig.“ — Da man lød,
 Saa vedblev han med uforskyrret No:
 „Ja, lee kun I! Seg har engang den Tro,
 At det gaaer mig som hele min Familie.
 Hver Anden af dem har jo haengt sig. Seg,
 Det veed jeg godt, skal gaae den samme Vej,

Om ogsaa det er mod min Villie.
Naa, Gudtsfolk, g'et mig sidsfegang en Taar,
Og drikker paa min Sundhed, før jeg gaaer."
— Med blæse Drib gif Niels sin Wei. De Andre,
Der troede, Karlen fjensted', lod ham vandre.

Det kunde synes sært, at Niels
Med sliig Ubsielighed tænkte,
Det var et Arvegods, naar han sig hængte;
Og dog er sliigt begrikeligt tilbeels.
I een Familie gaaer Rang og Titel
Og Uniform i Arv; det seer man tidt.
I een gaaer Nød og Jammer og en Kittel
I Arv — det bliver heller ei bestridt.
I een, jeg mener da — og hvorfor ikke? —
Gaaer som i Arv fra Søn til Søn en — Strikke.

Men for igjen at komme til vor Selt,
Han gif i Skoven ud, betænkte sig ei længe,
Dien sagde blot Farvel til Mark og Skov og Bænge
Og Himlens aften dunkle Telt,
Og — hængte sig.

En Timeslid og mere
Var gaaet, da kom en Huusmand, der heed Hans,
I Skoven ind, just ei for at spadjere

Og høre Nattergalen trimulere;
Det var hans Ngt, faasnart han saae sin Kands,
At lette Træerne for nogle Green,
De ellers maatte bære paa alene.
Hans Niemed
I Korthed var, at skjæle Ved.
Han saae sig om
Til alle Sider først, om Nogen kom;
Og høved' derpaa Drengen for at stille
Fra Stovens første Bøg en mægtig Green —
Da klang det: Hans, lad vær'! — og atter blev det
stille

Uf Skrak han næsten blev til Steen.
Hans første Laufe var, han vilde
Til Flugten bruge sine Been;
Men af! han fandt, at det var lidt for silbe.
En kraftfuld Haand — det overløb ham koldt —
Ham ovenfra i Kraven holdt;
Og atter skreg det: „Hvis du ikke smider
Din Dre, skal jeg rufke dine Sider.“
Han smed den, stønned' høit, og spurgte: „Hvem
Er du, der holder paa mig saa gefærlig?“
— „See paa mig,“ skared' det, „brug dine Fem!“
Han saae og skreg: „Nei, jeg er aldrig ærlig —
Det er jo Niels, jeg tigger om Dvarteer.
Hvad sidder du i Træet for? Du leder

Dot efter Fuglereber."

— „Nei, jeg har bare hængt mig, som du seer."

„Har hængt dig? og kan snaffe?"

Og tage fat saa hårdt i Godtsøfs Nakke?

„Hvordan har du dig hængt?" — „Om Livet." — „Naa!"

Ja, saa kan jeg forstaae!

Hør, ved du hvad, Niels Andersen! at hænge

I Træet der, det duer ikke længe.

Stig du kun ned og hjælp mig med

At faae lidt Brænde og lidt Qvass affieb;

Saa drifter vi en Bægl for mine Penge."

Niels Andersen var, sandt at sige, kjed

Uf denne Dinglen i et Loug i Træet;

Han havde ondt i Siben og i Knæet,

Og fort og godt — vor Helt steg ned

Og hjalp den Anden med at stjæle Ved.

Da det var gjort, saa gif de begge

Ad Hjemmet til med deres Brændejakke.

Den næste Dag, da Hans igjen

I Kroen stødte sammen med sin Ven,

Saa sa'e han: „Hør nu, Niels! du maa

Forflare mig en Ting, jeg speculerer paa.

Det faldt mig ind, da jeg igaar gif fra dig,

Hvorfor du hængte dig i Træet op
Med Louget bundet midt omkring din Krop,
For nærenstid du vil ta'e Livet a' dig,
Saa synes jeg dog allensfals,
Du skulde slaae et Steeb omkring din Hals."
„Saa?" svared' Niels ham, reisende sig tvær;
„Saa kunde jeg jo ikke faae mit Veir."
